18 (31).ОКТОБАР:

+СВЕТИ ЛУКА, АПОСТОЛ И ЈЕВАНЂЕЛИСТ.

+СВЕТИ ПЕТАР ЦЕТИЊСКИ, МИТРОПОЛИТ ЦРНОГОРСКИ.

+СВЕТА ВЕЛИКОМУЧЕНИЦА ЗЛАТА МЕГЛЕНСКА.

+СВЕТИ КОНСТАНТИН (КАВАСИЛА), АРХИЕПИСКОП ОХРИДСКИ.

БОЖАНСТВЕНА ЛИТУРГИЈА СВЕТОГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА

БЛАЖЕНСТВА:

Хор: **Во Царствији Твојем помјани нас, Господи, јегда придеши, во Царствији Твојем.**

На 12: **Блажени нишчији духом, јако тјех јест Царство Небесноје.**

Блажени плачушчији, јако тији утјешатсја.

На 10: **Блажени кротцији, јако тији насљедјат земљу.**

Блажени алчушчији и жаждушчији правди, јако тији наситјатсја.

На 8: **Блажени милостиви, јако ти помиловани будут.**

Свети ЛУКА, апостол и јеванђелист – песма 3, ГЛАС 8:

Нѣ́сть свя́тъ, я́ко Госпо́дь, и нѣ́сть пра́веденъ, я́ко Бо́гъ на́шъ, Его́же пое́тъ вся́ тва́рь: нѣ́сть пра́веденъ, па́че Тебе́, Го́споди.	Нема светога као што је Господ, и нема праведнога као што је Бог наш, о њему пева све створено: нема праведнијег од тебе Господе.

Блажени чисти сердцем, јако ти Бога узрјат.

Возсія́въ, я́ко со́лнце, проповѣ́даніемъ,* Це́ркве украси́лъ еси́, **Луко́**, утвержде́ніе,* пре́лести мглу́ теплото́ю вѣ́ры истаи́въ, всеблаже́нне.	Својом проповеди си заблистао као сунце **Луко** свеблажени и украсио си бедеме цркве, а жарком вером си истопио маглу обмане.

На 6: **Блажени миротворци, јако ти синове Божји нарекутсја.**

Скрижа́ли изсѣ́клъ еси́ боголѣ́пныя отъ ка́мене, пребога́те, Бо́жія воплоще́нія,/ оско́рдъ имѣ́я Боже́ственный язы́къ тво́й, и уста́ Богодухнове́нная.	Исклесао си таблице божанске од камена даровити Луко, од камена Божијег оваплоћења, имајући твој побожни језик као секиру и уста богонадахнута.

Блажени изгнани правди ради, јако тјех јест Царство Небесноје.

Во о́блакъ всесвѣ́тлый входя́й* и о́блакомъ покрыва́емь,* прія́лъ еси́, прему́дре, Но́вый Зако́нъ,* пе́рстомъ **Ду́ха** пи́санный на се́рдцы твое́мъ.	Ушавши у облак веома сјајни и облаком покривен, примио си премудри Луко Нови Закон писан прстом **Духа** на срцу твоме.

На 4: **Блажени јесте, јегда поносјат вам, и изженут, и рекут всјак зол глагол на ви, лажушче Мене ради.**

Св. ПЕТАР ЦЕТИЊСКИ – песма 6, ГЛАС 8:

	(Свети Петре Цетињски),

Твоé прехва́льное житіé и чистоту́, къ си́мъ же безмѣ́рное смиреному́дріе, прови́дѣвъ **Пресвяты́й Ду́хъ**, сла́вна тя́ показа́: тѣ́мже отъ сего́ житія́ къ о́ному прешéдъ, получи́лъ еси́ та́мо съ пра́ведными весéліе.	Твој хваљени живот и чистоту, уз то и неизмерно смирење, је **Пресвети Дух** предсказао и прослављеним те је показао, зато си из овог живота у онај прешао, и тамо си са праведнима радост добио.

Радујтесја и веселитесја, јако мазда ваша многа на Небесјех.

Днéсь пра́зднующе свящéнную твою́ па́мять, **святи́телю Пе́тре**, я́же весели́тъ ро́дъ тво́й, воспѣва́ющій любо́вію по́двиги твоя́ и сла́вяще честно́е твоé успéніе, мо́лится тебѣ́, да соблюдéши его́ отъ всѣ́хъ бѣ́дъ и напа́стей.	Данас се прославља твој свети спомен **светитељу Петре** Цетињски, а он весели народ твој који са љубављу пева о твојим подвизима, и слави твоје свето уснуће, и моли се теби да га сачуваш од свих беда и невоља.

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ.

Кто́ изрещи́ мо́жетъ трудо́ы твоя́ и бдѣ́нія ра́ди спасéнія па́ствы твоея́, **богому́дре Пе́тре**, и́хже ра́ди возмéздіе отъ Бо́га по достоя́нію воспрія́лъ еси́ по смéрти своéй, разли́чныя неду́ги исцѣля́ти.	Ко може испричати све подвиге твоје и бдења, ради спасења паставе твоје богомудри **Петре** Цетињски? Због њих си после смрти твоје плату од **Бога** како доликује примио, да лечиш од разних болести.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

Твою́ по́мощь да́ждь ми́, **Влады́чице Богома́ти**, и изба́ви мя́ отъ всѣ́хъ бѣ́дъ, скорбе́й и прегрѣше́ній мои́хъ, я́ко Ты́ всѣ́хъ Избави́теля родила́ еси́.	Дај нам твоју помоћ **Владичице Богомати**, и избави ме од свих невоља и мојих сагрешења, јер ти си родила Избавитеља свима.

Чини се Вход са Светим Јеванђељем. По Входу:

Свештеник: ***Премудрост, смерно стојмо.***

Хор: Приидите поклонимсја и припаднем ко Христу. Спаси ни, Сине Божиј, **ВО СВЈАТИХ ДИВЕН СИЈ**, појушчија Ти: Алилуја.

Тропари и Кондаци:

ТРОПАР ХРАМА

СЕ ПЕВА НА ОВОМ МЕСТУ.

Св. ЛУКА апостол и јеванђелист - Први Тропар, ГЛАС 3.

Апостоле свјатиј и Евангелисте, **Луко**,* моли **Милостиваго Бога**,* да прегрјешениј остављеније* подаст душам нашим.	Свети Апостоле и Еванђелисто, **Лука**, моли **Милостивог Бога**, да опроштај грехова подари душама нашим.

СВЕТИ ЛУКА, АПОСТОЛ И ЈЕВАНЂЕЛИСТ – ДРУГИ ТРОПАР, ГЛАС 5:

Похвалимо светим песмама светог апостола, свеславног **Луку**, као проповедника **Дела Апостолских** и сјајног писца **Еванђеља Христовог**, неописиве истине Христове цркве и као истинитог лекара људских немоћи, природних болести и исцелитеља мука душевних, који се непрестано моли за душе наше.

СВЕТИ ПЕТАР ЦЕТИЊСКИ, МИТРОПОЛИТ ЦРНОГОРСКИ - ТРОПАР, ГЛАС 8:

Прићите данас православни, да се свечано радујемо и да видимо свечасне и свеславне врлине, трпљења и подвиге, светила пресветлог из **црногорске земље**, међу архијерејима великога **Петра**, многохваљеног пастира и учитеља, јер га дивним учини **Господ** међу својим светима, истински сачуваног ГА је после четири године из земље пројавио. Његовим молитвама, **Христе Боже**, спаси душе наше.

СВЕТА ВЕЛИКОМУЧЕНИЦА ЗЛАТА МЕГЛЕНСКА - ТРОПАР, ГЛАС 4:

Твојим храбрим трпљењем си безаконе мучитеље задивила, желећи радије да умреш за **Христа**, него да живиш са стидом без **Крста**, богоизабрана **великомученице Злато** Мегленска, твојом смрћу си верне светлошћу обасјала а мучитеље у стид оденула; зато ти верно кличемо: моли се **Христу Богу** за све нас.

Свети КОНСТАНТИН (КАВАСИЛА), АрхиЕпископ ОХРИДСКИ –

Тропар, ГЛАС 3: ***ПОДОБАН: НА БОЖЕСТВЕНАТА ВЕРА .....***

Живот си узвишен и блажен, поживео,* и своју нарав си украсио,* Речи добре сапутниче,* правило свештеницима си постао,* о! ти, најблиставија звездо Мизије;* но, опомени се сада, Константине АрхиЕпископе Охридски,* стада твога* и добре му пастире испроси.

КОНДАК ХРАМА

СЕ ПЕВА НА ОВОМ МЕСТУ.

Свети ПЕТАР ЦЕТИЊСКИ, митрополит Црногорски - Кондак, ГЛАС 3:

Насладимо се данас побожно, о љубитељи светих, јер када настаде време, показа нам Небо предивне и нетрулежне мошти, великога светитеља и служитеља Божијих тајни: **светог Петра, јерарха Христовог**. Зато га данас величајмо песмама као пресветлу звезду **Црне Горе и српских земаља**, јер нам из гроба заблиста. Молимо га као великог светитеља за наше душе, и као топлог молитвеника, ка њему вапијући умилно рецимо: новојављени међу светима, **свети Петре** премудри, похвало **Црне Горе**, молимо те, да твојим молитвама спасеш стадо твоје, које си многим напорима и подвизима напасао, као и све нас, а и све православне хришћане.

Свети ЛУКА, Апостол и Јеванђелист – Кондак, ГЛАС 2:

ПОДОБАН: ТВЕРДИЈА..

Похвалимо као истинског проповедника побожности, и весника неизрецивих тајни, звезду цркве **Луку божанскога**, јер **Господ Христос** који једини зна тајне срца, изабрао га је са мудрим **Павлом**, да буду учитељи народа.

Света ВеликоМученица ЗЛАТА МЕГЛЕНСКА - Кондак, ГЛАС 1:

Предивно је и преславно твоје противљење да своју веру промениш, тиме си поразила твоје мучитеље а задивила све, зато си као света голубица Владике, златним крилима твога подвига ка **Христу Господу** узлетела, **Злато** богомудра Мегленска.

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ,

Свети КОНСТАНТИН (КАВАСИЛА), АрхиЕпископ ОХРИДСКИ – Кондак, ГЛАС 4: ***ПОДОБАН: ГОСПОДИ, ДЕНЕС ЌСЕ ЈАВИ...***

Великодушно си издржао* искушења неправедног прогонства,* које сада Бог разреши* прослављајући те, Свети Константине Кавасила, АрхиЕпископе Охридски,* а твоја те паства стече за ризницу.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА - Кондак, ГЛАС 6:

Предстатељство Христијан непостидноје, ходатајство ко Творцу	Непостидна Заштитнице Хришћана, Незаменљива пред Творцем Посреднице,

непреложноје, не презри грешних молениј гласи, но предвари јако Благаја на помошч нас, вјерно зовушчих Ти, ускори на молитву и потчисја на умољениje предстатељствујушчи присно, Богородице, чтушчих Тја.	не презри гласе мољења нас грешних, него као Блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо, пожури на молитву и похитај на умољавање, Пресвета Богородице, свагдашња Заштитнице оних који Те поштују.

+ + + + + + + +

ПРИЧАСТЕН -

СВ. АПОСТОЛ ЛУКА + СВ. ПЕТАР ЦЕТИЊСКИ:

Хор: Во всју земљу изиде вјешчаније их, и в конци всељенија глаголи их. (Пс. 18,5)

Дивен Бог во свјатих Својих, Бог Израиљев. (Пс. 67,36)

Алилуија, алилуија, алилуија.

СВЕТИ КОНСТАНТИН КАВАСИЛА, АРХИЕПИСКОП ОХРИДСКИ

Свети Константин Кавасила био је византијски архијерej, црквени писац и химнограф, који је управљао Охридском архиепископијом средином XIII века.

Потицао је из угледне византијске породице Кавасила. Према црквеном животопису, родом је из Драча и од

младости је стекао добро световно и духовно образовање. Пре избора за охридског архиепископа служио је као струмички епископ, а потом као драчки митрополит.

У време сукоба Никејског царства и Епирске деспотовине био је заточен по наређењу никејског цара Теодора II Ласкариса, због сумњи изазваних везама његове браће са епирским двором. За владавине Михаила VIII Палеолога ослобођен је, а његов повратак у Охрид повезан је са походом царевог брата Јована Палеолога 1259. године.

Поред архипастирске службе, оставио је значајна химнографска дела: каноне у част Светог Климента и Светог Наума Охридског, као и Петнаесторице тивериопољских мученика.

Према црквеном животопису, упокојио се у Охриду, а његово погребење везује се за храм Свете Софије. Тачна година његовог упокојења није поуздано утврђена. Његов лик сачуван је у више средњовековних храмова. У цркви Пресвете Богородице Перивлепте у Охриду његов лик је осликан уз лик Светог Климента Охридског, што сведочи о поштовању које је уживао у охридској црквеној средини.

Његов спомен прославља се 18. октобра по јулијанском, односно 31. октобра по данашњем грађанском календару.

Света ВеликоМученица ЗЛАТА МЕГЛЕНСКА

Рођена у селу Слатини у Мегленској области, од сиромашних сеоских родитеља, који имаху још три кћери. Света Злата беше кротка и побожна девојка, мудра мудрошћу Христовом и златна не само по имену него и по срцу богобојажљивом.

Када Злата једном изађе на воду, ухватише је неки бесрамници Турци и одвукоше у своју кућу. Када јој један од њих нуђаше да се потурчи и да му буде жена, неустрашиво одговори Злата: „ја у Христа верујем, и Њега

јединога знам као Женика свога; Њега се нећу одрећи никада, макар ме ви и на хиљаде мука метнули и на комаде исекли".

Тада јој дођоше родитељи њени са сестрама. И рекоше јој родитељи: „кћери наша, смилуј се себи и нама, родитељима својим и сестрама, одреци се Христа привидно, да будеш срећна и ти и ми, а Христос је милостив, опростиће ти грех, учињен у нужди живота". И плакаху горко родитељи бедни и сестре и рођаци. Но витешка душа Свете Злате не даде се победити ђаволским замкама. Она одговори родитељима својим: „кад ме ви саветујете да се одрекнем Христа, истинитог Бога, нисте више родитељи моји ни сестре моје; имам оца Господа Исуса Христа, и мајку Богородицу, и браћу и сестре — светитеље и светитељке".

Тада је Турци бацише у тамницу, где лежаше три месеца; и извођаху је сваки дан и шибаху док крв њена не затопи земљу. Најзад је обесише стрмоглав и подложише ватру, да би се од дима угушила. Но Господ беше са Златом и даваше јој силу у страдању. На послетку је обесише о дрво и исекоше сву на мале комаде. И тако ова мужествена девица предаде дух свој Богу и пресели се у рајска насеља, 1796. године. Комаде њених моштију разнеше хришћани по својим домовима ради благослова.